

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

*Spójność i polityka
spójności po 2027 roku*

*Prezydencja Polski w
Radzie UE*

Renata Calak,
Dyrektor Departamentu Strategii

Kontekst debaty nad spójnością i polityką spójności po 2027 r. (1/2)

Raport Letty - wybrane elementy

- Wzmocnienie **inwestycji w obszary kluczowe** dla przyszłego rozwoju, w tym technologicznego, Europy
- **Spójność musi pozostać priorytetem UE, a PS powinna być kontynuowana i wzmocniona**
- Poprawa spójności na poziomie krajów, ale **zagrożenie dywergencją** wewnątrz regionów i pułapką rozwoju

Raport Draghiiego - wybrane elementy

- **Konkurencyjność** poprzez jednolity rynek, innowacje, inwestycje, umiejętności, cyfryzację, przy dekarbonizacji
- **Nacisk na centralizację działań** i niedostrzeganie korzyści wieloszczeblowego zarządzania i zasady partnerstwa
- **Spójność służąca konkurencyjności**, PS polityką inwestycyjną, w tym przez **współpracę transgraniczną**

Kontekst debaty nad spójnością i polityką spójności po 2027 r. (2/2)

Pozostałe aspekty

- **Marginalizowanie spójności** społeczno-gospodarczej i terytorialnej w formułowaniu priorytetów i polityk UE
- **Konieczne uproszczenie polityki spójności**, poprawa jej skuteczności, szybkości wdrażania i efektywności
- Konieczność **poprawy jakości zarządzania** jako kluczowej determinanty oddziaływania terytorialnego PS
- Potrzeba stworzenia **budżetu prostszego, bardziej skoncentrowanego i nastawionego długoterminowo**

Uwarunkowania w związku z nowymi wieloletnimi ramami finansowymi

01

Splata zadłużenia związanego z Next Generation EU od 2028 r.

02

Wsparcie finansowe Ukrainy w czasie wojny oraz na rzecz odbudowy i konwergencji

03

Potrzeba finansowania działań na rzecz zdolności UE w zakresie obronności i odporności

04

Opór wobec zwiększania budżetu UE i pozyskania nowych źródeł dochodów

05

Niechęć "płatników netto" do finansowania polityki spójności, nacisk na polityki sektorowe

06

Wysoki poziom zadłużenia części państw członkowskich UE

07

Możliwe rozszerzenie UE o nowe kraje członkowskie

Wyzwania i priorytety UE 2027+

Konkurencyjność

Spójność

Odporność

Autonomia

Obronność

Wspólny rynek

Środowisko

Digitalizacja

Demografia

Rozszerzenie

Wytyczne polityczne przewodniczącej KE - wybrane elementy

Potrzebujemy wzmocnionej polityki spójności i wzrostu, w której regiony będą w centrum. Musi ona zostać zaprojektowana we współpracy z władzami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi.

Zajmiemy się kwestiami nierówności regionalnych i społecznych i zapewnimy wszystkim obywatelom skuteczne prawo do pozostania w miejscu, które nazywają domem.

- 01 Wspieranie spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej zorientowanej na wzrost
- 02 Wzmocniona polityka spójności i wzrostu, stawiająca regiony w centrum uwagi
- 03 Mniej funduszy i instrumentów, mniejsza fragmentacja, większa elastyczność
- 04 Większa koncentracja, priorytety prostsze i bardziej zorientowane na oddziaływanie
- 05 Prostsze mechanizmy wdrażania, połączenie reform i inwestycji
- 06 Budżet bardziej zorientowany na polityki a nie na programy - propozycja Europejskiego Funduszu Konkurencyjności

Raffaele Fitto desygnowany na wiceprzewodniczącego i komisarza ds. spójności i reform

Valdis Dombrovskis desygnowany na komisarza ds. gospodarki i produktywności, wdrożeń i ułatwień

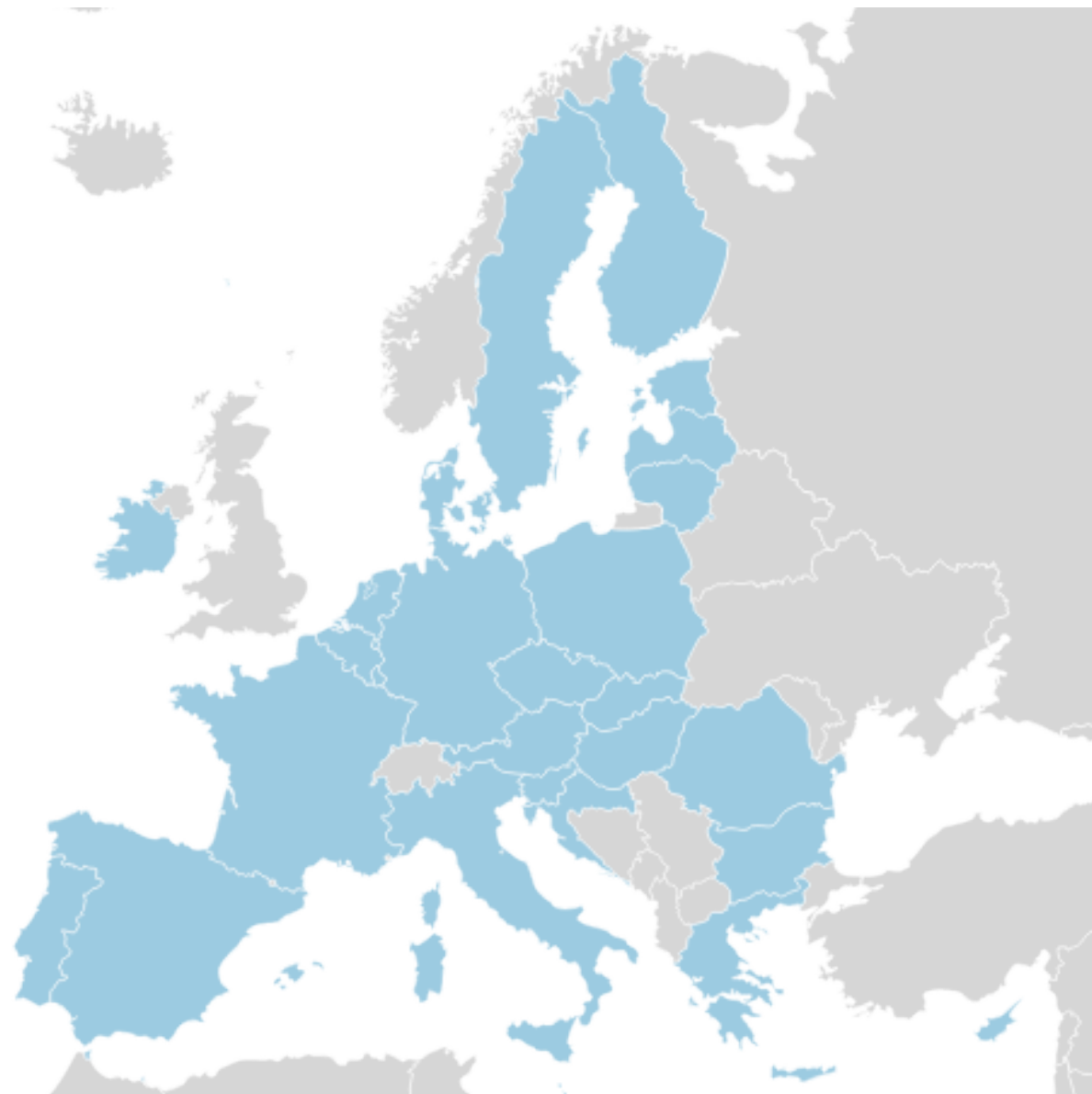
Mission Letter - Raffaele Fitto

- 01 Wspieranie spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej zorientowanej na wzrost
- 02 Większa koncentracja, priorytety prostsze i bardziej zorientowane na oddziaływanie
- 03 Rozwiązania szyte na miarę do uwarunkowań regionalnych i lokalnych
- 04 Podniesienie rangi działań m.in. na rzecz miast, regionów oddalonych i granicy wschodniej UE

Mission Letter - Valdis Dombrovskis

- 01 Nacisk na ułatwienia i poprawę efektywności wdrażania, w tym RRF
- 02 Dialog z interesariuszami i zaangażowanie władz regionalnych i lokalnych w RRF
- 03 Koordynacja - Semestr Europejski - polityka konkurencyjności

Punkt widzenia państw członkowskich

Porozumienie

01

Skupienie się na zasadniczych celach polityki spójności

02

Podkreślenie znaczenia zielonej i cyfrowej transformacji

03

Odpowiedź na wyzwania geopolityczne i demograficzne

04

Uproszczenie procesów administracyjnych i ułatwienia we wdrażaniu

05

Zdecentralizowane zarządzanie i partnerstwo

Różnice

01

Wielkość i alokacja budżetu

02

Przyszłe finansowanie oparte na systemie wdrażania RRF

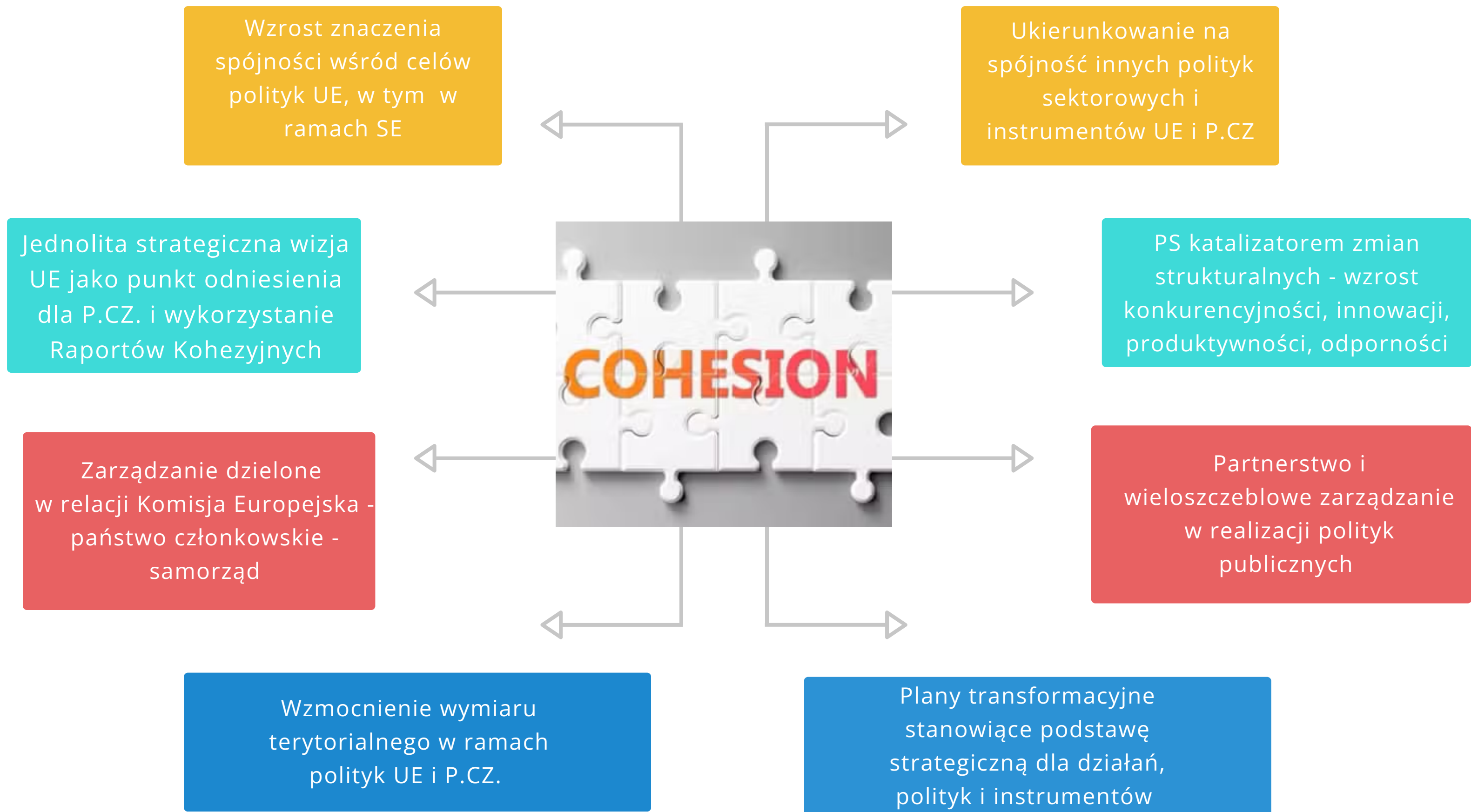
03

Reformy strukturalne i warunkowość

**Stanowisko Rządu RP
w sprawie roli spójności w UE
i przyszłości polityki spójności
po 2027 roku**

Główne założenia stanowiska Rządu RP

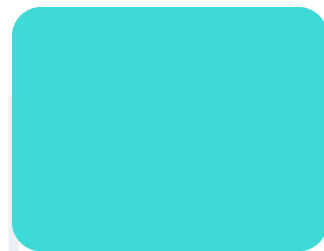
Cechy odnowionej polityki spójności

UJĘCIE STRATEGICZNE

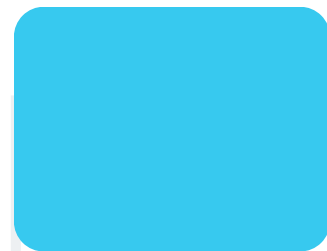
Długofalowa ale elastyczna

Zorientowana na cele strategiczne, ale wyposażona w mechanizmy dostosowania środków realizacji celów do zmieniających się uwarunkowań

Synergia inwestycji i reform

Zakres reform odpowiadający celom i obszarom polityki spójności przedmiotem bilateralnego uzgodnienia KE i P.CZ

Dla wszystkich ale skoncentrowana na najsłabszych

Obszary zamożniejsze korzystające szerzej z zasobów innych polityk UE oraz środków krajowych

Powiązana z Semestrem Europejskim

Koordinacja osiągnięcia celu spójności przy wzmocnieniu roli P.CZ w Semestrze Europejskim

Odejście od tematycznej koncentracji i sztywnego earmarkingu

na rzecz bilateralnych uzgodnień KE i P.CZ.

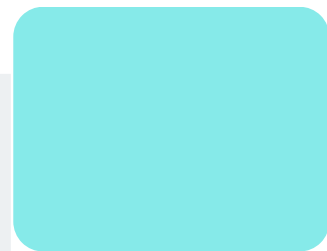

Odejście od mechanizmów warunkowości podstawowej

oraz ścieżki programowej warunkowości makroekonomicznej

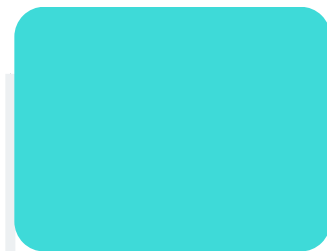
Cechy odnowionej polityki spójności

UJĘCIE WDROŻENIOWE

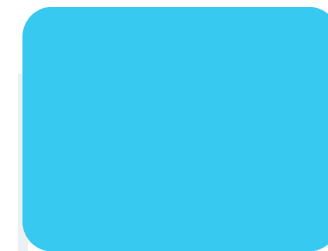

Jednolite zasady obowiązujące wszystkie instrumenty polityki spójności

wspomagające konkurencyjność, osiągnięcie spójności i budowanie odporności

Oparcie na rezultatach oraz wykorzystanie doświadczeń z funkcjonowania tych mechanizmów w ramach KPO

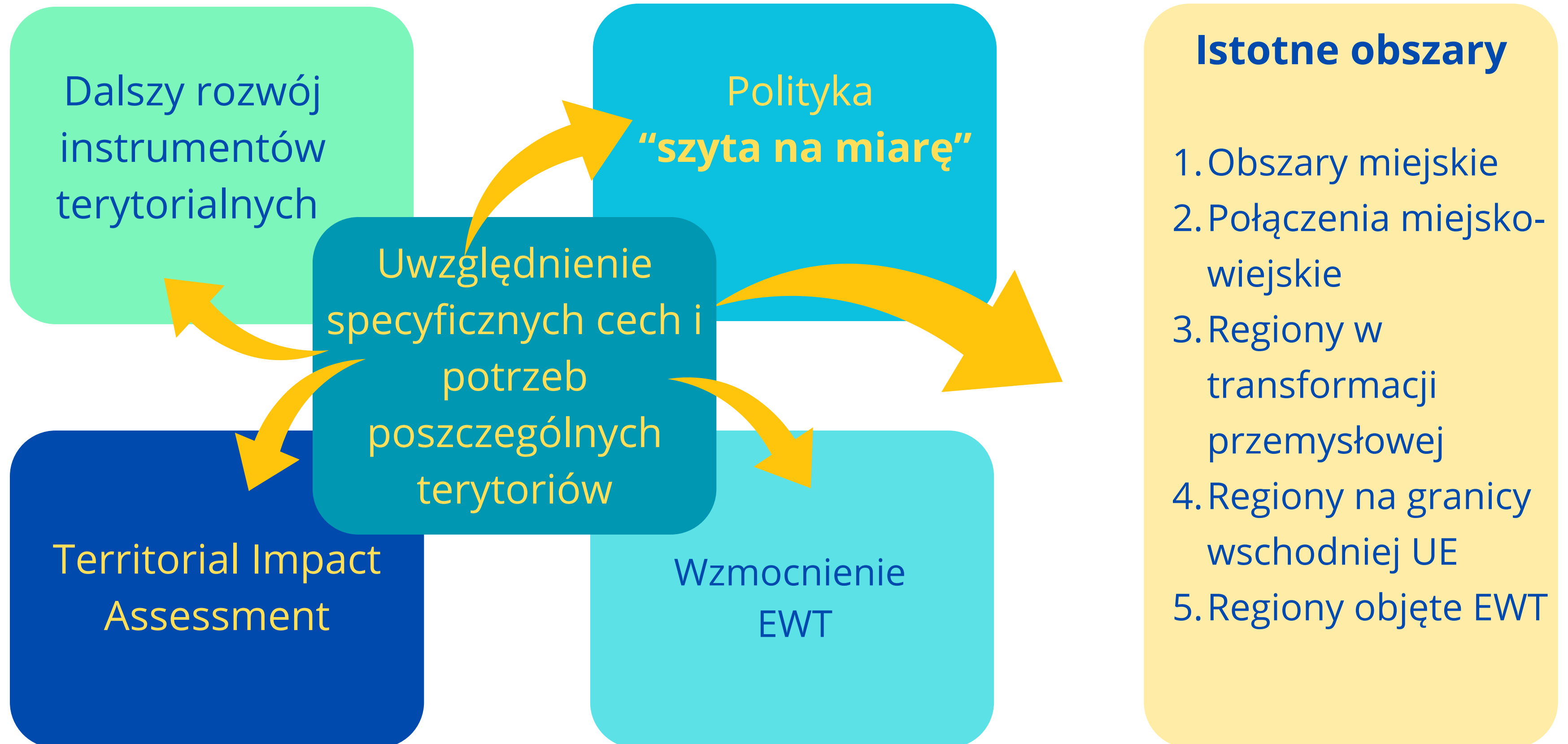

Szersze wykorzystanie uproszczonych metod rozliczania wydatków, w tym wykorzystanie metody finansowania niepowiązanego z kosztami

Bardziej zrównoważony profil płatności poprzez odpowiednio wysoki poziom zaliczek

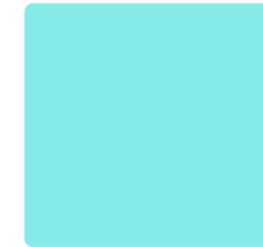
Wzmocnienie wymiaru terytorialnego PS

Finansowanie spójności

Środki na politykę spójności -
nie mniejsze niż alokacja na
lata 2021-2027

Metodologia alokacji oparta na
PKB per capita
na poziomie NUTS II

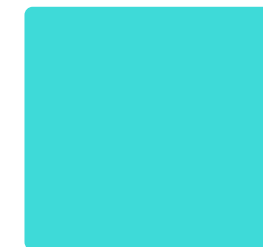
Środki na PŚ zwiększone w
przypadku rozszerzenia Unii

Pozostawienie podziału na
kategorie regionów

Środki na spójność
zapewnione w ramach innych
polityk UE

Dodatkowe środki - europejskie i
krajowe na reformy i inwestycje
w zamożniejszych państwach i
regionach

Co dalej?

Nieformalna debata na poziomie UE
nt. rozwiązań dla przyszłej polityki spójności

Prezydencja Polski w Radzie UE
01.01.2025 - 30.06.2025

Priorytety centralne polskiej prezydencji

**ZACIEŚNIANIE WSPÓŁPRACY
UNII EUROPEJSKIEJ
ZE STANAMI ZJEDNOCZONYMI AMERYKI**

**ROZSZERZENIE UE
O NOWE PAŃSTWA
CZŁONKOWSKIE ORAZ UDZIAŁ UE
W ODBUDOWIE UKRAINY**

**ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA
ENERGETYCZNEGO UE,
Z POSZANOWANIEM ZASAD
SPRAWIEDLIWEJ TRANSFORMACJI
ENERGETYCZNEJ**

PRIORYTETY POLSKI

W DZIEDZINIE

POLITYKI SPÓJNOŚCI

BUDOWA
NOWEJ POLITYKI SPÓJNOŚCI
I ODPORNOŚCI DLA EUROPY

1

REFLEKSJA NAD ROLĄ POLITYKI SPÓJNOŚCI W ZAPEWNIENIU SPÓJNEGO ROZWOJU REGIONÓW UE W OBLICZU CORAZ SZYBCIEJ ZMIENIAJĄCYCH SIĘ UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH I WYZWAŃ ROZWOJOWYCH

2

WYPRACOWANIE WNIOSKÓW I REKOMENDACJI, KTÓRE MOGŁYBY ZOSTAĆ WŁĄCZONE DO PROJEKTU NOWYCH ROZPORZĄDZEŃ DOTYCZĄCYCH POLITYKI SPÓJNOŚCI PO 2027 R.

3

ZAKOŃCZENIE DEBATY NT. „ODNOWIONEJ” POLITYKI SPÓJNOŚCI I PRZYJĘCIE KONKLUZJI RADY W RAMACH GAC (SPÓJNOŚĆ)

Debata w zakresie polityki spójności

Poziom polityczny:

**Spotkanie
Dyrektorów
Generalnych ds.
polityki spójności
(15-16.01)**

(wypracowanie konkluzji)

**Posiedzenie Rady
ds. Ogólnych
w formacie
spójnościowym
(28.03)**

Poziom ekspercki:

**Konferencja "Rozwój po europejsku.
Jaka polityka rozwoju dla bezpiecznej,
odpornej i globalnie konkurencyjnej
UE?" (30-31.01)**

**Seminarium eksperckie nt. spójności
i polityki regionalnej (27-28.02)**

Debata nt. wymiaru terytorialnego i polityki miejskiej

Poziom polityczny:

**Spotkanie
Dyrektorów
Generalnych ds.
spójności
terytorialnej i
polityki miejskiej
(24-25.04)**

(wypracowanie wspólnej deklaracji)

**Nieformalne
spotkanie ministrów
ds. polityki spójności,
spójności terytorialnej
i polityki miejskiej
+ spotkanie ministrów
OECD (20-21.05)**

Najważniejsze tematy:

**Podsumowanie
przeglądu Agendy
Terytorialnej UE
2030 i opracowanie
rekomendacji na
przyszłość**

**Omówienie prac
badawczych programu
ESPON w zakresie
budowania odporności
na kryzysy regionów na
zewnętrznej granicy UE**

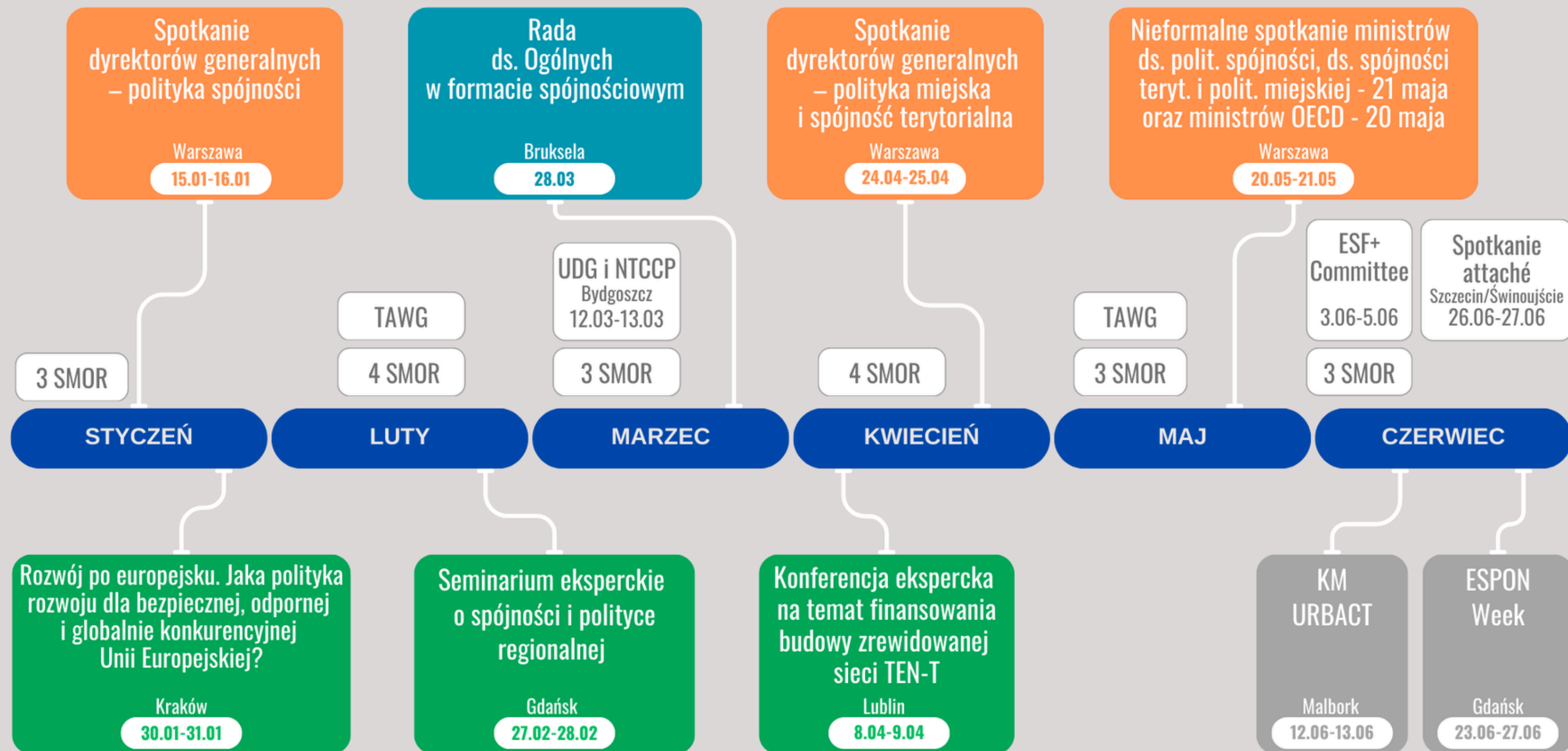

**Monitorowanie
i koordynowanie
wdrażania Agendy
Miejskiej dla UE po
stronie państw
członkowskich**

**Dyskusja nad wspieraniem
zrównoważonego rozwoju
miast w układach
funkcjonalnych w
kontekście wyzwań UE po
2027 r.**

Kalendarz polskiej prezydencji w Radzie UE w 2025 r.

Poziom polityczny - formalne
Poziom polityczny - nieformalne
Konferencje
Komitety monitorujące

SMOR – Grupa Robocza ds. Działań Strukturalnych i Regionów Najbardziej Oddalonych (B.5)
TAWG – Grupa robocza ds. Agendy Terytorialnej
UDG – Grupa ds. Rozwoju Miast
NTCCP – Spotkanie Krajowych Punktów Kontaktowych ds. Spójności Terytorialnej

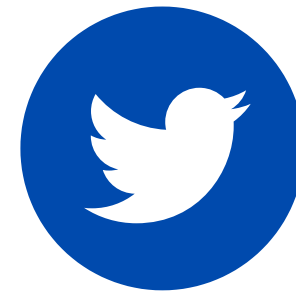

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

Dziękuję za uwagę

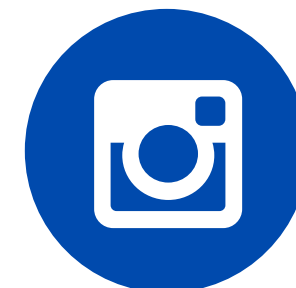
www.gov.pl/web/fundusze-regiony

[@MFIPR_GOV_PL](https://twitter.com/MFIPR_GOV_PL)

[@MinisterstwoFunduszyiPolitykiRegionalnej](https://www.facebook.com/MinisterstwoFunduszyiPolitykiRegionalnej)

[#wspolna2przez4](https://www.instagram.com/#wspolna2przez4)